Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30069

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i (SMTÖ), bireylerin hayatlar?nda önemli gördükleri bir aktiviteye yönelik geli?tirdikleri psikolojik tutku düzeyini ve tipini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Orijinal Tutku Ölçe?i'nin k?salt?lm?? bir versiyonu olan SMTÖ, Vallerand'?n ?kili Tutku Modeli çerçevesinde **Uyumlu Tutku** ve **Obsesif Tutku** olmak üzere iki temel boyutu ölçmektedir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, Taylan, Özkan ve Çelik (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ba?lam?nda da geçerli ve güvenilir oldu?u tespit edilmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?, özellikle spor psikolojisi, e?itim ve kariyer alanlar?nda tutkunun etkilerini incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i, SMTÖ, Tutku, Uyumlu Tutku, Obsesif Tutku, Psikometri, Psikolojik Ölçek, Uyarlama.

Yazarlar

Seçil Taylan, ?pek Özkan, G. K. Çelik (Uyarlayanlar).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ki?isel olarak yüksek de?er verdikleri bir aktiviteye (hobi, spor, i? vb.) yönelik geli?tirdikleri yo?un e?ilimin do?as?n? nicel olarak ölçmektir. Bu ölçüm, tutkunun **Uyumlu** mu yoksa **Obsesif** mi oldu?unu belirleyerek, bu iki farkl? tutku türünün bireyin refah?, psikolojik uyumu ve performans sonuçlar? üzerindeki etkilerini incelemeye olanak tan?r.

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i, ara?t?rmac?lara uzun formlar?n gerektirdi?i süreden tasarruf sa?layarak, tutku yap?s?n?n h?zl? ve etkili bir ?ekilde de?erlendirilmesi için optimize edilmi?, k?sa ve geçerli bir araç sunar.

Yap?

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i, sosyal psikolog Robert Vallerand ve meslekta?lar? taraf?ndan geli?tirilen Tutkunun ?kili Modeli teorisine s?k? s?k?ya ba?l?d?r. Bu model, bir aktiviteyi sevme ve ona enerji yat?rma sürecinin iki farkl? ?ekilde içselle?tirilebilece?ini savunur:

Uyumlu Tutku (Harmonious Passion): Bu tür tutku, aktivitenin bireyin benlik yap?s?na özerk bir ?ekilde, özgür iradeyle entegre olmas?n? ifade eder. Birey, aktiviteyi kontrol edebilir ve di?er ya?am alanlar?yla dengeleyebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Obsesif Tutku (Obsessive Passion): Bu tür tutku, aktivitenin bireyin hayat?nda kontrol edilemez bir bask? veya zorunluluk hissiyle içselle?tirilmesini ifade eder. Aktiviteden uzak kal?nd???nda yo?un kayg? ve suçluluk hissedilebilir, bu da genellikle daha kötü psikolojik sonuçlara yol açar.

Geçerlik

Taylan, Özkan ve Çelik (2020) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i, orijinal modelde öngörülen iki faktörlü yap?y? desteklemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi ile incelenmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, modelin Türk örnekleminde mükemmel uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ek olarak, ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar?, SMTÖ puanlar?n?n beklenen teorik yap?larla (örne?in, ya?am doyumu ve tükenmi?lik) anlaml? korelasyonlar gösterdi?ini do?rulam??t?r. Uyumlu Tutku alt boyutunun pozitif sonuçlarla, Obsesif Tutku alt boyutunun ise olumsuz sonuçlarla ili?kili oldu?u saptanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Türkçe versiyonunun hem Uyumlu Tutku hem de Obsesif Tutku alt boyutlar? için yüksek alfa de?erleri elde edilmi?tir (Genellikle .70 ile .90 aras?nda), bu da maddelerin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan akademik makale, SMTÖ'nün klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun düzeyde **güvenirlik** sa?lad???n? rapor etmi?tir.

Faktör Analizi

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in sekiz maddesinin iki ayr? ancak ili?kili faktör alt?nda topland???n? aç?kça desteklemi?tir: Uyumlu Tutku (4 madde) ve Obsesif Tutku (4 madde). Bu iki faktörlü yap?, ölçe?in orijinal teorik çerçevesine (?kili Tutku Modeli) tam olarak uygundur ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü kan?tlamaktad?r.

Araç

Test Tipi: Uyarlama ve K?sa Form Psikolojik Ölçek

Format: 8 maddeden olu?ur. Yan?tlar, genellikle Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i kullan?larak toplan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlanan Versiyon), ?ngilizce (Orijinal Versiyon) ve di?er birçok dil.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon.

Ya? Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri ve/veya çal??an yeti?kinler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireylerden, kendileri için önemli olan belirli bir aktiviteyi (örne?in, "Gitar çalmak" veya "??imi yapmak") dü?ünmeleri istenir ve ard?ndan 8 maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir. Derecelendirme format? genellikle 1 (Kesinlikle Kat?lm?yorum) ile 7 (Kesinlikle Kat?l?yorum) aras?nda de?i?en 7'li Likert tipidir.

Anahtar Kelimeler

Tutku Ölçe?i, Psikolojik Tutku, Güvenirlik, Faktör Analizi, Taylan, New Ideas in Psychology, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: taylansecil@gmail.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal yazarlar?n (Vallerand ve ekibi) ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazarlar?n etik ve telif haklar? çerçevesinde izinlerinin al?nmas? önerilir. Akademik ara?t?rmalarda genellikle izin süreci basittir.

Ücret: Ölçe?in kendisi genellikle akademik amaçl? kullan?mlarda ücretsizdir, ancak yay?nlanan makaleye eri?im (DOI üzerinden) veya ticari kullan?mlar için ücret talep edilebilir.

Test Y?l?: Türkçe Uyarlama Çal??mas? **2020** y?l?nda yay?nlanm??t?r.

Kaynaklar

Taylan, S., Özkan, ?., & Çelik, G. K. (2020). The validity and reliability analysis of the Turkish version of the 8-?tem Passion Scale. *New Ideas in Psychology, 59*, 100802.

ARABPSYCHOLOGY.COM

DOI: https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2020.100802

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: pdf.sciencedirectassets.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: sekiz-maddelik-tutku-olcegi-toad.pdf

Sekiz Maddelik Tutku Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddeler, yukar?da belirtilen akademik makalede ve ekteki PDF dosyas?nda yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM